

helyzetekre érvényes megállapításával fejezem be mondanivalómat: „Csatlakozom azokhoz a keresztényekhez, akik szenvednek és türelmetlenkednek az egyház miatt. De ezt a türelmetlenséget és szenvedést türelemmel és humorral kell elviselnünk.”

1990.

Néhány gondolat a 'Gyümölcsóra'-ból:

*Megérni annyi, mint duplán fiatalnak lenni.'
'Gyümölcs? A fa beváltja azt, amit virágával ígért.'
.. 'Nem okos, aki nem bolond egy kicsit, és nem egészséges, aki egy picinykét nem beteg.'*

'.. .. A gondolatokkal nincs baj. Megértésükkel sincs baj. Még a hirdetéssel sincs baj. A baj ott kezdődik; hogy azok szerint kell élni. ...'

'Egy idő múlva kiderül, hogy az ember hiába tárol bármit, ha azt nem valósítja meg. Haszontalan és terméketlen emlékezeti massa.'

'De végül is tiltakoznom kellett az ellen az életrend ellen, amely nem volt egyéb, mint önmagam tehetségein való élőködés. Mert a mű gyönyör. Másoknál is a legmagasabb rendű gyönyör. Kifogást emeltem az ellen, hogy privát kéjekben úszkáljak és minden egyebet veszni hagyjak. A legveszélyesebb kísértések egyike. Vagy talán éppen az. Üdvtörténeti eltévelyedés.. .. A gyönyörnek nem felülni. A gyönyörtől csaknem félni. Ez volt az a pillanat, amikor megértettem, hogy egyetlen mű van, s ez a megváltás.'

'A megoldások, ha jók, mindig gyönyörködtetnek. De senki se kívánja tőlem, hogy bármit is megoldjak.'

'Ez a varázslat. Ez a mánor. Ó, a testetlenség borzalma. ha a nőt megölelem és magamhoz szorítom, eredeti helyére visszateszem, bordáim közé, ahonnan kivették. Az Antikrisztus a személytelenség borzalma.'

'Pátriárkának vagy prófétának lenni már időszerűtlen. Amióta a teljes kinyilatkoztatást ismerjük, tanítványnak kell lennünk. Tanúskodni kell. A bolondok azt hiszik, hogy üdvözülni annyi, mint a testet levetni. Senki sem üdvözülhet teste nélkül. Megvalósulni éppen ez. Átvalósulni. ...'

'.. ..ha az ember a megváltás művét önmagán végzi, elcsurog és hiúsággá lesz, terméketlen és üres, yoga és praktika, a semmibe vész, mint minden mágia és az ember végül érintetlen marad.'

'.. .. az átvalósulás nem befejezhető mű.' (zsgy)

HAMVAS BÉLA

GYÜMÖLCSÓRA

I.

A természetek ebben is különböznek. Van, aki a gyümölcsöt a legjobban reggeli előtt kedveli, van, aki ebéd végén, uzsonnára vagy vacsorára. Az én gyümölcsóram reggeli után fél órával kezdődik. Télen rendes körülmények között, alma, ha jól megy, dióval, ha még jobban megy, mézzel is. Nyáron, ami éppen érik, a cseresznyétől a naspolyáig. A nagy bőség ideje június vége, néhány elkésett szénfekete cseresznyeszem együtt van a szamóccával, a meggyel, a ribizskével, az egressel, a málnával, a barackkal, az őszibarackkal és a búzakörtével. Kilenc. Ilyen ünnep még augusztus, amikor gyümölcsóram műsorán a ringló, a szilva, az alma, a körte, az őszibarack, a szeder, a szőlő, a dinnye, a mandula szerepel. Reggeli után fél órával a kertbe megyek és körülnézek. Egy-két szem, fél fűrt, csakhogy a gazdagságot növeljem, néha vérpirosra érett édes paradicsomot szedek, esetleg nagy húsos paprikát. Van úgy, hogy ténylegesen egész órát eszem így, nem sietek, leülök, bámulok és valamin gondolkodom.

Gyakran eszembe jut Novalis, aki azt mondja, hogy a vad fán a virág illatozik, a szelíd fán a gyümölcs. Igen sokszor Wordsworth valamelyik sora. Vagy Keats. Tegnap Rudolf Pannwitzet olvastam. Azt mondja, hogy amit a test tart, az tartja a testet. Pont gyümölcsóra való gondolat. Szőlővel és almával és mandulával elég jól megalapozom magam. Jól tartom őket s ők jól tartanak engem. Szolid bázis.

Ma reggel arra gondolok, hogy érettnék lenni annyi, mint megkésztetve fiatalnak lenni. Az eredeti egyszerűbb és szebb. Reife ist doppelte Jugend. (Az érettség kétszeres fiatalság) Minden érett gyümölcs ezt bizonyítja. Íme, az őszibarack. Sárga húsa van, az egyik oldala krapplakkvörös, a másik narancs. Kihívó és kívánatos. Megérni annyi, mint duplán fiatalnak lenni. És érettnék lenni a legnagyobb, mondja Shakespeare: ripeness is all. Semmi sem fiatalabb, mint az ilyen kacér gömbölyűség. Közben már régen a muskotályszőlőt szopogatom és hozzá mandulát harapok, de a fűben mellettem piros alma és két csodaszép szem szilva.

Gyümölcs? A fa beváltja azt, amit virágával ígért. Megvalósult. Az utolsó cseppig. A gyümölcsóra számomra hieratikus aktus. Tiszta esszenciákat szívok fel és arra gondolok, hogy a materialistáknál jobban csak a spiritualistáktól irtózom. A borzalom test nélkül élni. De az irtózat megrontott testben élni. Ha a test a gyümölcsöt tartja, a gyümölcs tartja a testet. Ez jó. És arra gondolok, hogy az egészségről milyen tárgyú fogalmaink vannak. Azt hisszük, ha jól ki vagyunk hívva, egészségesek vagyunk. Ez csak a kövér állat. Valódi egészségünk sokkal inkább abnormitásainkban van, semmint animális egészségünkben. Nem okos, aki

nem bolond egy kicsit, és nem egészséges, aki egy picinykét nem beteg. Úgy értem, ahol az ember beteg, szenvedélye ott van. A betegségben a létezés magasabb hőfokon ég. Ez az, amit láznak hívnak. Ez a mámor. A szellem jelenléte. Mert, ahogy Böhme mondja, ahol a szellem a legmélyebben szellem, ott mámor. Verzückung ist das Wesen des Geistes. (Az elragadtatás az elme létformája) A szellem nem hideg és nem ész és nem józanság és nem okosság, mégcsak nem is értelem. Ha a szellem mélyen és igazán és valódi szellem, ott önkívület. Akkor egészen rajtam kívül vagyok. Ez a nyelv. Ezt az önkívületet a pirosposzsgás és kihízott állati egészség nem ismeri. Baromi józanságban él. Az ilyen egészségből, köszönöm, nem kérek.

Igazi gyümölcsőrára való gondolat, fejemet az egészség új megfogalmazásán töröm, mialatt a körtébe harapok. Mindjárt ételrendet kezdek építeni tiszta, kevésbé tiszta és tisztátalan ételekből. Teljesen tiszta és így hieratikus étel a kenyér (búza, rozs), a dara, a rizs, a méz, a tej, a bor, a vaj, az olaj, a gyümölcsök közül főként az alma, a szőlő, a dió, a cseresznye, a narancs, a citrom, a saláta, a hagyma, a paradicsom, a paprika. Kevésbé tiszta már a krumpli, a répa, a kukorica, a tök, az uborka, a tojás, a hal, a mák, a cukor, a sajt, a sör. Tisztátalan táplálék mindenféle hús, bab, borsó, zsír, pálinka.

Most nyáron igazán könnyű. Fő táplálékom a paradicsom, a paprika, a hagyma olajban, és a kenyér. Aztán a rántott leves. Ó, ha költő lennék, legszebb versemet a rántott leveshez írnám. Olajban enyhén pörkölt fehér liszt, köménymag, forrásvíz és só. Ha kenyeret aprítok bele és utána két almát eszem, egészséges vagyok. De ódát írnék a tejbenrizshez is. Almakompóttal és mandulával. Teám kakukkfűből és mentából készül. Olajban pirított kenyeret kell hozzá enni fokhagymával. De a mézes-vajas kenyér se rossz. Télen sokkal nehezebb. Babot, húst, répát, krumplit kell enni. De a gyümölcsőrán mindig van alma. Jó lenne egyszer a világ minden népében élő almamítoszt összegyűjteni, a paradicsomi almától Páris almájáig és a Csipkerózsika almájáig. Egyszer valaki álmomban az élet vizét megkóstoltatta velem. Világos piros, híg, pezsgő, savanykás, egészen enyhén sós íz volt. Olyan, mintha egy pohár tengervízbe egy alma levét öntötték volna.

Azt hiszem, az egészség fogalmát előbb-utóbb tisztázni kell, nem az orvosoknak, hanem a költőknek és a gondolkozóknak. Az orvostudományra ebben a kérdésben nem számíthatunk. Amit a klinikákon egészségnek tartanak, annak fertőtlenítőszaga van. Mi lenne, ha egy szép nőt megcsókolnál és szájából szublimát párologna? Az egészség nem steril. Az egészségnek gyümölcsillata van, olyan, mint a muskotályszőlő, a fekete hamburgi, a muscat otonel. Leginkább az alma, akár a kanadai ranette, a belle-fleur, a kálvil vagy a jonatán.

Az életszentség tudománya az ételek hierarchiájának végleges kiépítésével kezdődik. Mózesre és Hermes Trismegistosra és Manura és Orpheusra lenne szükségünk hogy ezt a hierarchiát törvénybe foglaljuk. Henochról mondják, hogy az emberiséget új ételekkel ismertette meg. Amíg étrendünk rossz, arra, hogy életünk rendeződjék, nem számíthatunk. S amíg személyes éltünk rendetlen, nem számíthatunk arra, hogy világunk nagy bajai eltűnjenek. A tilalmak hiábavalók. Az elvek még hiábavalóbbak. Nem lehet pacalt enni és ugyanakkor tisztán élni.

Azt hiszem, hogy a legfontosabb a test rehabilitálása. Mindenki tudja, mi a testetlenség borzalma. De nem ismerek embert, még nőt sem, akinek testi létében ne lenne rossz lelkiismerete. Az ételt megtagadja, vagy zabál. Esetleg a kettőt együtt. Tisztán és nyugodtan enni, ahogy például az ember a nagy könyveket olvassa. Úgy enni, hogy az ember a kegyelem állapotát élvez. Szüntelen gyümölcsőrára. A gyümölcs a legtestebb test. A virág misztériuma testet ölt. Ezért mondja Novalis, hogy a vad fán a virág illatozik, a szelíd fán a gyümölcs. Ez a testetöltés. Megérni. Reife ist doppelte Jugend. Ripeness is all. A Corpus. A Szóma. A nép. Az Egyház. Az ígéret és a lehetőség és a tehetség és a képesség és a tulajdonság és az egyéniség megvalósulása.

II.

Évekkel ezelőtt az öreg Tolsztoj naplóját olvastam, és az a szenvedély, ahogy ez a nagy vénember, ez az öreg szent örült valamiért küzdött, amiről maga se tudta, micsoda, eszeveszetten küzdött, meg kellett rendíten és meg is rendített. Eleinte nem tudtam, miről van szó. Olvastam és megilletődve figyeltem. Aztán rájöttem, hogy ez az ember önmagában az autentikus létezés gondolatát elültette, s most nem tudja, miképpen nevelje fel, hogyan virágoztassa ki és hogyan teremjen gyümölcsöt. A gondolatokkal nincs baj. Megértésükkel sincs baj. Tolsztoj nagyon intelligens ember volt. Még a hirdetéssel sincs baj. Nagy művész volt. A baj ott kezdődik; hogy azok szerint kell élni. Itt kezdődik az önmegvalósítás.

Az öreg Tolsztoj az egyetlen hiteles létezést meg akarta valósítani, de úgy vettem észre, hogy erről neki magának tudomása csak igen homályosan van. Ezért volt, amilyen szent, éppen olyan örült. Ez az ember drámája, aki magában irtózatot erejű gondolatokat tárol anélkül, hogy reménye is lenne ezeket beváltani. A fa helyzete könnyebb. Képességein belül marad és a gyümölcsöt megérleli. A fa nem olvassa a Hegyi beszédet. Egy idő múlva kiderül, hogy az ember hiába tárol bármit, ha azt nem valósítja meg. Haszontalan és terméketlen emlékezeti massa. Az embernek csak terhére van. Megerjed és időnként infernalis válságok törnek ki.

Amióta Tolsztoj naplóját olvastam, életem

középpontjába a hiteles létezés megvalósítását helyeztem. Hogyan kell megvalósítani azt, hogy amit helyesen gondolok, be kell váltanom. Létezem effektívvé kell tennem. Amit eddig elértem, szánalmasan kevés. De nem engedek.

Az autentikus létezés nem a műben van. A műnek, akár írott, akár festett, akár komponált, akár más, hallatlan előnyét alkalmam volt sok éven át tapasztalni.

Többféle meghatározással is kísérleteztem, és ezek egyike az volt, hogy a mű tanúskodás. Aki művet csinál, tanúskodik. Ahogy Böhme Henochról mondja, hogy des Reiches Mund, Isten országának szája. Tanúja. Az ember legyen annak a világnak tanúja, amely világban él. Ahol valóban él. Ott él és mellette tanúskodik. Bárhogyan is akarom, nem tudom másképpen mondani. A mű helye, szintén Böhme mondja, tulajdonképpen nem a társadalom és nem a föld és nem az emberiség. A műnek a hierarchiában egzakt helye az Ég és a Föld között a középben, a Paradicsomban van. Ez a mű világhelye. Ez minden mű alapállása. Urstand, mint Böhme írja. Minden nagy műnek kivétel nélkül elíziumi igénye van, örök akar maradni a Paradicsomban és az Elízium mellett tanúskodik. Ez minden műben a transzcendens.

Praktikus előnyeit is átéltem akkor, amikor minden mű bennem elektromagnetikus középpontot teremtett. Azt az értelmi és gondolati és képzeleti és élménytömeget, ami bennem az idők folyamán felhalmozódott, minden újabb koncepcióban rendezte, szóval véglegesen megformálta és összefoglalta és megtisztította. Tükör és tanú. Minden mű a szellem mámorának megvalósulása. De végül is tiltakoznom kellett az ellen az életrend ellen, amely nem volt egyéb, mint önmagam tehetségein való élésködés. Mert a mű gyönyör. Másoknál is a legmagasabb rendű gyönyör. Kifogást emeltem az ellen, hogy privát kéjekben úszkáljak és minden egyebet veszni hagyjak. A legveszélyesebb kísértések egyike. Vagy talán éppen az. Üdvtörténeti eltévelyedés. Az ember nem lehet elég óvatos. A gyönyör minél nagyobb, annál jobban kell vigyázni. A művészet kísértése az alkotás ájultsága. A filozófiáé, a szerelemé, az alvásé, az evésé, a kutatásé, a hatalomé, a munkáé. Mindenki valódi életét akarja élni, ami annyit jelent, hogy mindenki autentikusan akarna élni. Még senkivel se találkoztam, aki kivétel lett volna.

De a gyönyör nem a valóságban van. A gyönyör egészen másutt van. Ebbe bele lehet betegedni. Türelem és tehetség és tudás és lelkiismeret és bátorság és? Megtanulni, hogy csak a valódit, csak a valódit. A gyönyörnek nem felülni. A gyönyörtől csaknem félni. Ez volt az a pillanat, amikor megértettem, hogy egyetlen mű van, s ez a megváltás.

Az öreg Tolsztoj kijózanodott. A gyönyörnek már nem ült fel. Tudta, hogy az autentikus élet, a valóság, egészen más helyen fekszik. És ha itt van is gyönyör, az

is egészen más. Megvalósulni. Nem a műben, ami nagy, nagy, igen nagy és még ennél is nagyobb. Vigyázni arra, hogy az egész ne privát kérések eredménye legyen. A mű világhelye az Ég és a Föld között van. Emlékezés az Édenkertre és előleg Új Jeruzsálemből. Ezért minden mű atmoszférája transzcendens. Itt azonban valami egészen másról van szó. Megvalósulni. Effektíven létezni. A hiteles létezésről szerzett gondolatokat beváltani.

Ez volt az a pillanat, amikor kétségkívül túlzó szenvedélyemben, a művet el akartam taszítani. Nem kell. A szőlőtőke alatt ültem és ettem. Ezt az egészségtelen műőrületet egyszer s mindenkorra fel kell adni. Választásom volt, mi legyenek, szent, vagy naplopó. Szent azért, mert igényem és magam iránt táplált várakozásom igen magas és kényes. Nem elégszem meg kevéssel. Naplopó azért, mert végül is nem vagyok vallásos. Nekem az egész kell. És csak egyetlen ember van, aki az egészet nyugodtan birtokba tudja venni, ez a naplopó. Program nélkül és elvek nélkül. Amint Kung-ce mondja, nem hivatást vállalni, hogy az ember ráérjen a fontos dolgokkal foglalkozni.

Később láttam, hogy a művet megtagadni fölösleges. Maradhat is, ha akar, csak a mű-ájultságból kell kijózanodni. És a súlyt nem a műre helyezni, hanem eggyel tovább. Effektíven létezni. Autentikusan élni. Megvalósulni. A hiteles létezést realizálni. Csak egyetlen mű van, a megváltás. Lehetek szent, akár naplopó. Mindegy. Nem ez a fontos. A fontos az, hogy valóban éljek. Hogy a valódiságot, legalább a valódiság igényét és követelését magamban kialudni ne hagyjam és a lehető legnagyobb feszültséggel önmagamból sugározzam. Mert ha van ember, csak egy, csak egyetlenegy ember van, a többinek is könnyebb. Ha van Tolsztoj, mindenkinek könnyebb. Ha van Henoch, már csaknem egészen könnyű.

III.

Életrendem újítása ez: az összes kérdéseket függőben tartani. Ezek szerint a gondolkozást nem lezárni, hanem éppen minden ajtót kinyitni. A fonalakat nem csomóra kötni, hanem minden csomót felbontani. A kérdéseket nem megoldani, hanem azokat megkeresni, minél többet és minél veszélyesebbet és a lehető legélesebben felállítani. A szellem tevékenysége elől a megoldásokkal nem elzárkózni, hanem az összes ajtókat és ablakokat teljes kitarásával a szellemnek szabad beözönlést és kereszthuzatot biztosítani. Semmiféle szilárd megállapodás és megállapítás. Semmi elv. Semmi meggyőződés. Hadd jöjjön és járjon át a levegő és süssön a nap. Az egyetlen módja annak, hogy megérjek. A megoldások, ha jók, mindig gyönyörködtetnek. De senki se kívánja tőlem, hogy bármit is megoldjak. Semmi sem áll tőlem oly távol, mint rendszert építeni. És semmi sem tud annyira

mulattatni, mint az úgynevezett világnézet. Szükségem van arra, hogy önmagammal minden pillanatban szabadon rendelkezem, és fenntartom jogomat arra, hogy azt csináljam, amit akarok. Paradox. A paradoxon kísérlet arra, hogy az igaznál igazabb legyen. A paradoxon abszurd. De én ebben az abszurdban remekül érzem magam. Mert az abszurd számomra a csoda lehetőségének állandó nyitva tartása. A csoda tömény valóság. Már nem is megvalósulás. Ennél több: a beteljesülés. Azzal, hogy az összes ablakokat és ajtókat éjjel-nappal tárva-nyitva tartom, a szellem nemzőereje számára magamat hozzáférhetővé teszem. Eresszék be a napot. Alles stehet im Wunder (Minden csodába öltözzön/álljon). A lélek a Tízezerbőrű Tűz gyermeke, tízezer bőrnek kell lehámlania, hogy önmaga legyen, teljesen beérjen, hogy megvalósuljon és teste olyan legyen, mint Henoché, élő tűz és fény. Mert a test tömény szellem.

Ami ma, az Antikrisztus korában a legkevésbé tudok elviselni, az a test szakrális voltának teljes és tökéletes elfelejtése és megtagadása. Ahogy az emberek ma egymást taszigálják és rugdalják és lökdösik és ahogy az embereket ütik és kínozzák. Az Antikrisztus legnagyobb vétke a megbocsáthatatlan szentségtörés. A női test szakrális érintésének csodaaktusa is elveszett. Nem tudják, hogy a test tömény szellem. Vagy nagyon is jól tudják? Éppen ezért? Sejtelmük sincs arról, mit jelent valakit megérinteni. Azt hiszem, a testi érintés primordiális aktusa a női test érintése. Ez a csoda, kettőnek lenni. Amikor a nőt megérintem, önmagam mélyét érintem, önmagam bordán belüli részét, azt a részt, amelyből a nőt teremtették. Ez a csoda kettőnek lenni. Ce miracle d'être deux. (Ez a két csoda.) Ez a varázslat. Ez a mámor. Ó, a testetlenség borzalma. Ha valaki azt mondja, tiszta szellem, káromlást követ el. Micsoda mirákulum valósult meg abban, hogy gyümölcs. Mit jelent a nő karját megsimogatni, vagy a derekát átfogni, vagy halántékát megcsókolni. Baader azt mondja, ha a nőt megölelem és magamhoz szorítom, eredeti helyére visszateszem, bordáim közé, ahonnan kivették. Az Antikrisztus a személytelenség borzalma. A megszólíthatatlan, az önmagába bezárt és megdermedt lélek, akit hiába hívsz és hiába érinted és hiába öleled meg, nem válaszol. Az ígét elvesztette. Nincs nyelve. Nem tud szólni. Vagyis nemlétezővé lett. A test is elvesztette hieratikus voltát, és már sanyargathatják és kínozzhatják és püfölhetik és nyúzzhatják és pörkölhetik, mint ahogy meg is teszik. Azt hiszem, emberhúst még azért nem esznek, mert nem jó. De nemsokára meg fogják enni, nem mert éhesek, vagy mert jó, hanem tébolyból. Már nem fogják tudni, hogyan legyenek még elvetemültebbek és egymást felfalják. Csak azért, hogy még rondábbak legyenek.

Semmi sem lenne hamisabb, mintha az ember ez előtt

szemet hunyna. Ilyen elzárkózással az ember létének hiteles voltát kétségessé teheti. Ebben a borzalomban helyt kell állni és az egyetlen helyes magatartást fenn kell tartani és a valódiság felé az összes ajtókat és ablakokat kinyitni és a valódiságot gyakorolni. Egészen régen Ádámtól Jaredig az emberiséget a pátriárkák vezették. Henochtól a vezetők a próféták voltak egészen Keresztelő Jánosig. Ma, Krisztustól a hiteles életrend tanítványnak lenni. Pátriárkának vagy prófétának lenni már időszerűtlen. Amióta a teljes kinyilatkoztatást ismerjük, tanítványnak kell lennünk. Tanúskodni kell. Soha inkább, mint most, az apokalypsis végén.

A filozófia sok ezer éve a phainomenon és a noumenon viszonyáról gondolkodik. Az érzékelhető látvány és a láthatatlan lényeg. De nincs lényeg látvány nélkül, és nincs phainomenon noumenon nélkül. Mert a látvány tömény lényeg. Ahogy a test tömény szellem. Ez itt, ahogy mi élünk, mint minden szavahihető gondolkodó mondja, az eredeti testnek elég rossz és rongált alakja. De valódi testünkről mindnyájan tudunk. Különösen a nők. Számukra a szerelem, vagyis az intenzív érintés, vagyis megszólítás nagy pillanataiban ez az igazi test, ez a mirákulum, ez az üdvtest meg is valósul. A Corpus. A Szóma. A Mária-test. Az autentikus test. Amikor az van, ami látszik és az látszik, ami van. Megvalósult, vagyis üdvözült, vagyis istenivé lett. Mert Isten az egyetlen valóság, the divine is only real. A bolondok azt hiszik, hogy üdvözülni annyi, mint a testet levetni. Senki sem üdvözülhet teste nélkül. Megvalósulni éppen ez. Átvalósulni. Ez a metanoia. Magamban és magamon a megváltás műveletét alkalmazom, itt, a gyümölcsórán, a fűben, az almafa alatt. Különös alkímia ez. Átvalósulni. Egyre inkább megnyílni, és magamat a fény számára hozzáférhetővé tenni azzal, hogy almát és szőlőt és diót eszem. Érlelődni. Ripeness is all. Lényemet ebbe a forró üstbe dobni, ami ma ez az apokalyptikus világ, és benne főni és helytállni és egyre személyesebbé lenni és egyre megszólíthatóbbá és érzékenyebbé, és az autentikus lét mellett tanúskodni.

IV.

Itt, a gyümölcsórán igazán van időm, mert az idill az, amikor az embereknek van ideje. Naplopó. Semmittevő. Még csak nem is eszik, csak torkoskodik. Hivatás nélkül, hogy az ember ráérjen a fontos dolgokkal foglalkozni. S ezért itt, a gyümölcsórán, a fűben ülök, feltehetem azt a kérdést, mi volt ennek az évnek a nagy tapasztalata?

Rögtön tudok rá válaszolni. E legutóbbi évnek nagy tapasztalata az volt, hogy a szellem felszabadító munkáját tevékenység közben a maga eredeti és teljes szövevényességében önmagamon átéltem. Azt a munkát, amely csaknem állandóan és minden percben jelen volt. Jelen volt mint effektív segítség, mint külső gondviselés, mint földi egzisztenciámról való

gondoskodás, de jelen volt mint útmutatás, figyelmeztetés, mint vonzás, mélyebb és lelki segítség, különösen gondolatok ösztönzésében, mint intelligenciám érzékenységének fenntartásában, hogy intéseket és utalásokat elértek, mint segítség abban, hogy könyveket a kellő pillanatban kapják meg, mint a kedély világosságának állandó fenntartója, mint humor és derű, de főképpen jelen volt mint akarat és szívósság és önfegyelem és lélekjelenlét, nehogy kihagyjak, és ha mégis kihagytam, jelen volt mint bölcsesség és belátás, íme kihagytam, ezentúl jobban vigyázok, bűnöket és vétkeket és mulasztásokat igyekszem jóvátenni, jelen volt mint a megvalósulás és megvalósítás szenvedélye, tudatosan és éberén, mint az emberi lelken való üdvtevékenység. Ez volt a nagy tapasztalat.

Nem kívánok félreértést kelteni. A szellemnek az a felszabadító és megvalósító tevékenysége, amelyet átéltem és tapasztaltam, nem volt misztika, sem yoga, vagyis nem volt az autosoteria (önmegváltás) valamely lépcsője. Ebben nem lett volna semmi különös. Az önmegváltás műveletét ismerem és már régebben a fiókba tettem. Nem ismerek el egyéni műveket. Csak az egyetlen közös művet, a megváltást. Nem kívántam saját üdvömön dolgozni, vagyis igazán nem kívántam saját bőrömet menteni, ma, az apokalypsis e kései évszázadában, mialatt mindenki mást a vízben hagyok, önmagamát megmenteni. Olcsó életmegoldás. Nincs olcsóbb. Ezen az alapon igazán nekiállhattam volna még vagyont is gyűjteni. Nem azért vagyok itt, hogy a magam üdvösségét megmentssem. Magammal ebből a szempontból igazán nem sokat törődöm. De a többi. A többi boldogtalan. És az a hallatlan sok tennivaló. Egyébként is tudom, ha az ember a megváltás művét önmagán végzi, elcsurog és hiúsággá lesz, terméketlen és üres, yoga és praktika, a semmibe vész, mint minden mágia és az ember végül érintetlen marad. Az embernek önmagán nem is érdemes dolgoznia. Önmagát nem tudja megmenteni. Csak ha máson dolgozom vagy állaton, vagy növényen, annak van hatása rám, mert reám visszacsap.

Nem autosoteria. Gnadenwahl, ahogy Böhme mondja. Ha szó szerint fordítanám, csak félreértésre adna alkalmat. A Gnadenwahl az, amit az imént leírtam. A szellem felszabadító tevékenysége. Nyilván kegyelmi aktus és nyilván egészen személyes. Ebben a dologban itt engem senki sem helyettesíthetne. Ha mégis megtenné, abból, amit én tapasztaltam és tapasztalok, semmit sem látna. Tudásban mindenki csak üdvfokához mérten részesülhet. Senki se tudhat többet, mint amennyire megvalósult. A Gnadenwahl, amit Böhméből legutoljára, csak most értettem meg, nem önmegváltás, hanem a szellem megváltó tevékenysége felé való személyes és szabad megnyílás. Az ember magát a Gondviselés számára megszólíthatóvá teszi. Semmi egyéb, mint állandó készenlét és lélekjelenlét,

hogy megértsek és befogadjak és megértsek és felfogjak és engedelmeskedjem és lássak és kövessék és alkalmazkodjam, mindezt tökéletesen szabadon. Ez az egészben a legfontosabb. Mindenképpen a Gondviselésről van szó. De több. A Gondviselés az atyai gondoskodás. A Gnadenwahl, mondjuk így, a Pneuma kegyelmi aktusa. Nem személyem számára és kivételesen. Ez éppen Böhme koncepciójának nagysága. Az egész nyíltság (szabadság) kérdése. Hangoltság és szenvedély, hit és hűség. Mindenki, aki kívánja, eléri. Abban a pillanatban, amikor akarja. Csak éppen akarni kell, de akarni kell. Még csak nem is várokotam. Azonnal jelentkezett. Soha egyetlen másodpercre se hagyott el. Mikor nem volt jelen, én voltam az, aki elfordultam. Alig múlt el néhány hét, életfeltételémmé lett. Amikor elvesztettem, sürgősen okát kellett keresnem, mert semmi sem volt irtózatossabb, mint ezt elveszíteni. A szellem kegyelmi (megváltó) tevékenységének átélése a maga eredeti szövevényességében, amikor önrendelkezésem egyetlen aktusra összpontosult, figyelni, hogy mit mond és szabadságom egyetlen értelme az volt, hogy hangjának azonnal engedelmeskedjem.

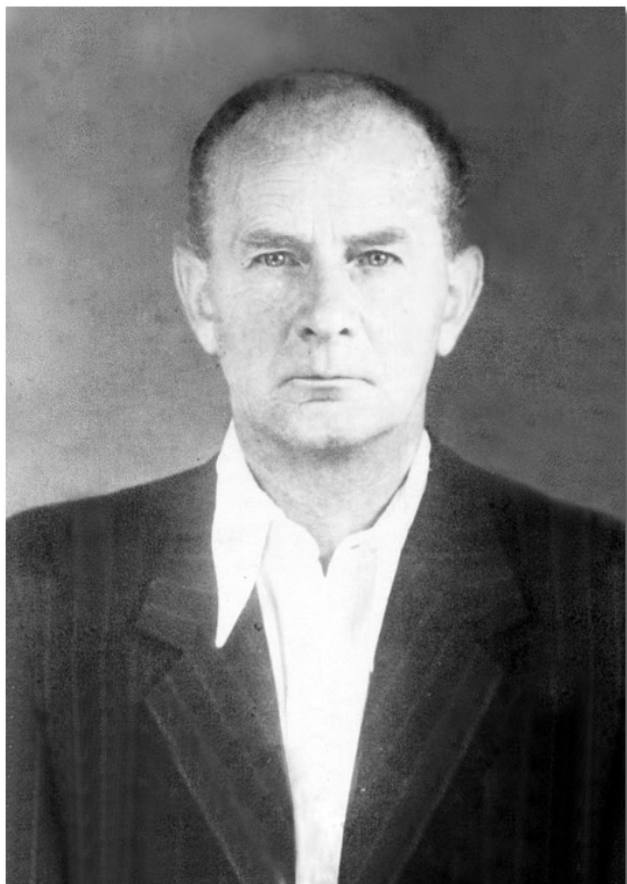
A Gnadenwahl sokkal inkább szüntelen dráma, mint sima és oldott életrend. Egyetlen mozzanat sincs erőfeszítés, küzdelem, ellenfél, összeütközés, erőbevetés, lélekjelenlét nélkül. Olyan összetett és árnyalt és olyan elképzelhetetlenül a pillanat és az aktuális és a jelen és a soha meg nem ismétlődő egyetlen és egyszeri, hogyha kihagytam örökre kihagytam, lyuk maradt, mert mennem kellett tovább, szüntelenül menni. Tudásban mindenki csak üdvfokához mérten részesülhet. Van az egyik eset, amikor az ember a lépesőn előbb lép feljebb és a hozzá való tudást csak később szerzi meg. Ez sok szent esete. Nietzscheé. Van a másik eset, hogy az ember először a tudást szerzi meg, és csak aztán lép feljebb. Ez Pascal esete vagy Tolsztojé. Ez volt az enyém is. Már régen tudtam, mi következik, de még nem voltam ott. Még nem valósítottam meg. Ez a műsvihátság esete is, tele szájjal beszélni valamiről, amit az ember még át sem élt. Megpróbálok svihátság nélkül élni. Csak egyetlen mű van.

Ez alatt az év alatt az üdv folyamatát átéltem úgy, hogy a tudást többnyire ugyanabban a pillanatban szereztem meg, mint amikor továbbléphettem. Ez a Gnadenwahl drámája. Persze nem minden esetben. Voltak zökkenők, amikor már feljebb voltam, tájékozódás nélkül, nem tudtam, hogy vagyok és kishitűen ijedeztem. Aztán jött a világosság és értettem. Néha már előre a következő lépéseket sejtettem, de akkor megvalósítási nehézségeim voltak. Erőtlen voltam és gyáva és ügyetlen és hitetlen és rest. A legtöbb esetben mentem és ugyanakkor láttam. Olyan volt, mintha éjszaka teljes sötétségben valaki előttem ment volna, kezét felém nyújtotta volna, de én a kezét tulajdonképpen sohasem

érintettem meg. Nem elveszteni. Nem lemaradni. Most elérem. Már fogom és akkor. Megint előttem van. Tudtam, hogy előttem van és kezét nyújtja és vezet, de nem értem el és nem tudtam megérinteni. Inkább vonzott, mint vezetett. De a vonzás olyan erős volt és biztos, hogy ki lehetett tapogatni.

A kép nem elég egzakt. Nem volt éjszaka. Mert minden sikerült lépéssel nemcsak a hely, ahol voltam, lett világosabb. Önmagam is világosabb lettem, és pedig olyan mértékben, amilyen nagyot léptem és amilyen mértékben a hely is világosabb lett. Ez a metanoia. Az átvalósulás. Amikor jelentékenyebb megvalósulási lépést tettem, a világosság is nagyobb lett. Egészen kevés ilyen esetre emlékszem. És az eredmény, amit elértem, szintén igen szerény volt. De tért nyertem. A műveletet begyakoroltam. A gyümölcsórakon, csaknem mindennap, egyenletet készítettem, aztán fölkeltem és dolgoztam tovább, a nap feladatán, permetezni és ültetni és földet túrni és kapálni és gyomlálni, mert az átvalósulás nem befejezhető mű.

Budán, 1949 őszén

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁSOK

Címzett: Pedro Aguado Cuesta Generális atya
a Piarista Rend egyetemes előljárója

Főtisztelendő Generális Atya!

Sokat jelentett számunkra üzenete: hogy közösségünk alapítójának, Bulányi Györgynek a munkáját, küldetését, tanúságtételét és látásmódját ilyen elismerő szavakkal méltatta. Biztosak vagyunk abban, hogy ennek az elismerő üzenetnek ő maga is nagyon örült volna.

Hálásak vagyunk azért, hogy a Bokor Közösség és a Piarista Rend együtt ünnepelhette őt. Bízunk abban, hogy együttműködésünk a jövőben is folytatódik majd Jézus örömeztetésének továbbadása és megélése érdekében. Közösségünk minden igyekezetével azon van, hogy a "bulányi-örökséget", az evangélium aktív megélésének hármasszámát ("Aki szeret ad", "Aki szeret, az szolgál", "Aki szeret, az nem alkalmaz erőszakot") megvalósítsa.

Isten áldását kérjük munkájára! Kérjük, Ön is kísérelje figyelemmel közösségünk tevékenységét!

Tisztelettel és szeretettel: a BOKOR
Bázisközösség 2018-2019. évi képviselőit
(KV) tagjai:

Bajnok Kristóf, Csizovszki Sándor, Dr. Kőszegi
Tamásné,
Mészárosné Lázi Zsuzsanna, Orbán Ádám,
Nagybán Edit,
Polinger Ágnes, Tanos András, Vargáné Szijártó
Mária

Kelt. Budapest, 2019. január 6-án, Vízkereszt
Ünnepén
